बार्हस्पत्यो भरद्वाजः।अग्निः। त्रिष्टुप्।

यर्जस्व होतरिषितो यजीयानम्ने बाघौ मुरुतां न प्रयुक्ति।

आ नो मित्रावरुणा नासत्या द्यावा होत्रायं पृथिवी वेवृत्याः॥ ६.०११.०१

होतः- हे देवाह्वातः। इषितः- प्रेरितः सन्। यजीयान्- पूज्यः सन्। प्रयुक्ते- प्रयुज्यमाने यज्ञे। अग्ने। मरुताम्- वातानां प्राणिवशेषाणां वा। बाधः- शत्रुबाधकम्। शर्धः- गणम्। न- सम्प्रति। यजस्व- पूजय। नः- अस्मान् प्रति। मित्रावरुणा- मित्रावरुणो। ऋताधिदेवता वरुणः। स्नेहाधिदेवता मित्रः। नासत्या- सत्यस्वरूपाविश्वनो प्राणेशनशक्तिभूतो। द्यावा पृथिवी- द्यावापृथिव्यो। होत्राय- यज्ञाय। आ ववृत्याः- आवर्तय॥१॥

त्वं होता मुन्द्रतमो नो अधुगुन्तर्देवो विद्या मर्त्येषु।

पावकर्या जुह्बा३ वहिरासाम्ने यर्जस्व तुन्वं१ तव स्वाम्॥ ६.०११.०२

त्वम्। होता- देवाह्वाता। मन्द्रतमः- अतिशयानन्दकरः। नः- अस्माकम्। अध्रुक्- अद्रोहः। विद्था- उपासनेषु। मर्त्येषु। अन्तः। भविस। पावकया- शोधनकर्या। जुह्वा- ज्वालया। विहः- वोढा सन्। आसा- स्वास्येन। अग्ने। तव- ते। स्वाम्- स्वकीयाम्। तन्वम्- तनूम्। यजस्व- पूजय॥२॥

धन्यां चिद्धि त्वे धिषणा वष्टि प्र देवाञ्जनमं गृणते यर्जध्यै।

वेपिष्ठो अङ्गिरसां यद्ध विप्रो मधु च्छन्दो भनित रेभ इष्टौ॥ ६.०११.०३

देवान्। यजध्यै- यष्टुम्। जन्म- त्वत्प्रादुर्भूतम्। गृणते- स्तुवते। धिषणा- धीः। धन्या। त्वे-त्वाम्। चित्- एव। हि- खलु। वष्टि- कामयते। अङ्गिरसाम्- अङ्गनशीलानामृषीणां मध्ये। वेपिष्ठः-अतिशयेनाङ्गनशीलः। विप्रः- मेधावी। रेभः- मन्त्रवान्। इष्टो- सदेषणे निमित्ते सति। मधु-मधुरम्। छन्दः- मन्त्रम्। भनति- ब्रवीति॥३॥



अदिद्युतत्स्वपाको विभावाग्ने यर्जस्व रोदंसी उरूची।

आयुं न यं नर्मसा रातहेव्या अञ्जन्ति सुप्रयसुं पञ्च जनाः॥ ६.०११.०४

अपाकः- अपक्तव्यप्रज्ञः। विभावा- दीप्तिमानग्निः। अदिद्युतत्- द्योतते। अग्ने। उरूची- विस्तृते। रोदसी- द्यावापृथिव्यो। यजस्व- पूजय। आयुं न- मनुष्यमितिथिमिव। यम्। सुप्रयसम्- शोभनान्नमग्निम्। पञ्चजनाः- ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्रिनिषादा जनाः। नमसा- वन्दनेन। रातह्व्याः- दत्तहविष्काः। अञ्जन्ति- व्यक्तीकुर्वन्ति॥४॥

वृञ्जे ह् यन्नमंसा बहिर्म्यावयाम् सुग्घृतवेती सुवृक्तिः।

अम्यक्षि सद्म सद्ने पृथिव्या अश्रायि युज्ञः सूर्ये न चक्षुः॥ ६.०११.०५

यत्- यदा । नमसा- नमस्कारेण । अग्नौ- अग्निसमीपे । बर्हिः- दर्भासनम् । वृञ्जे - सज्जीक्रियते । सुवृक्तिः- सुष्ठु दोषेर्विर्जिता । घृतवती- पृतनवनीतयुक्ता । स्नुक् । अयामि- नियम्यते । पृथिव्याः- भूम्याः । सदने- स्थाने । सद्म । अभ्यक्षि- परिगृह्यते । तदा । सूर्ये- सिवतिर । चक्षुः । न- इव । यज्ञः । अश्रायि- आश्रयति ॥५॥

द्शस्या नः पुर्वणीक होतर्देविभिरम्ने अग्निभिरिधानः।

रायः सूनो सहसो वावसाना अति स्रसेम वृजनं नांहः॥ ६.०११.०६

पुर्वणीक- बहुज्वाल । होतः- देवाह्वातः । अग्ने । देवेभिः- द्योतनैः । अग्निभिः- त्वत्प्रणालीभिः । इधानः- उद्दीपितः । नः- अस्मभ्यम् । रायः- सम्पदः । दशस्य- यच्छ । सहसः सूनो- शक्तिज । वावसानाः- हव्यैस्त्वामाच्छादयन्तो वयम् । वृजनम्- निषिद्धम् । अंहः- अधम् । न- सम्प्रति । अति स्रसेम- अतितरेम ॥६॥

